

154

Dessa d:r Anderssons resultat överensstämma mycket väl med dem, vartill en annan svensk forskare, d:r Ekholm, kommit från en helt olika utgångspunkt. Ekholm har utgått från det förhållandet att jordaxelns lutning mot ekliptikan under årtusendenas lopp är utsatt för bestämda växlingar, som nå sina yttersta gränser inom en tidrymd av omkring 40,000 år. När den vinkel, som jordaxeln bildar med ekliptikan, har sitt minsta värde, så uppnår polcirkeln sitt sydligaste läge, och *i följd härav få såväl sommarvagarna sin största längd som också solen sin största höjd på himmelen, och båda dessa omständigheter öka sommarvärmern*. Ett motsatt förhållande inträffar, då vinkeln i fråga har sitt största värde. Det uppstår på detta sätt en ständigt återkommande klimatändring, som avspelar sig inom en tidrymd av ungefär 40,000 år, och som frambringar omväxlande varmare och svalare tidsskeden, vardera av omkring 20,000 år. Nu framgår det av astronomernas beräkningar att de varmaste tidpunkterna under de sista 100,000 åren infallit för omkring 90,000, 48,000 och 9,000 år sedan. Den sista värmeperioden — den för niotusen år sedan — sammanfaller alltså fullkomligt med den av d:r Andersson beräknade tiden för hasselns och ekens största utbredning i Sverge, liksom även Ekholms beräkningar ge vid handen, att sommarhalvåret vid den tiden varit omkring 2 grader varmare än nu.

Sedan denna tid har emellertid jordaxelns vinkel mot ekliptikan ständigt ökats, vilket har förorsakat